

Bir Hikâye Yaz İçinde İnsan Olsun • Necati Güngör

Çocuk Kitaplar • Öyküler • 104 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6

DUYGULAR • ERDEMLER • İLETİŞİM • SOSYAL İLİŞKİLER

dayanışma • sorumluluk • hayvanlar • komşuluk • nesillerarası iletişim • yoksulluk • fedakârlık • değişim • ebeveyn kaybı • güven • aile

İz bırakan öyküleriyle tanınan **Necati Güngör**, insanlığın gölgelenen değerlerini sözcükler aracılığıyla anımsatıyor. Farklı sosyal çevrelerde, bambaşka gerçeklikte yaşanan öyküler, iyiliğin, dayanışmanın, yardımlaşmanın gündelik hayata sızan sağaltıcı gücünü hatırlatıyor. Birine iyilik yapmak için abartılı fedakârlıklara ihtiyaç olmadığını aktaran yazar, gülümsemenin, bir kap yemeğin, bağlama çalmayı öğrenmenin bile pek çok zorluğu aşabileceğini vurguluyor. Yalın anlatımı ve ustalıkla Türkçe'siyle keyifle okunan öyküler, her yaştan okur için.

İnsanın insana ihtiyacı olduğunu, küçücük iyiliklerin bile büyük değişimlere neden olabileceğini, çocukların saf ve temiz kalplerini anımsatan 10 öykü: *Dördüncü Gün*; *Nohut Dürümü*; *İnsanlık Gelip Çalar Kapınızı*; *Bu Ev Senin*; *O Benim Torunum*; *Bir Hikâye Yaz İçinde İnsan Olsun*; *Yürümek Yararlıdır*; *Sen de Bir İyilik Yap*; *Ablam ve Nişanlısı*; *Annemin Arkadaşı*.

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- “Dördüncü Gün” adlı öyküyü okumaya başladığınızda, annenin arabayı çalmak isteyen adama vermesini onayladınız mı, yoksa siz de baba gibi yanlış bir davranış olduğunu mu düşündünüz? Araba geri gelmeseydi, aile bireyleri arasındaki ilişki sizce etkilenir miydi, nasıl?
- 2- “Nohut Dürümü” adlı öyküde hangi temalar işlenmiş? Nohutlar yere saçıldığında parktaki yetişkinlerin davranış biçiminin doğal ve yaygın olduğu söylenebilir mi? Nedenlerinizle birlikte açıklayın.
- 3- “İnsanlık Gelip Çalar Kapınızı” adlı öyküde eski eşyanın değerlendirilmesi konusuna nasıl bir örnek veriliyor? Siz eskiyen kitap, giysi, oyuncak vb. eşyalarınızı ne yapıyorsunuz?
- 4- Bu öyküde, çok yoksul olmalarına rağmen, Kadir’in babasına verilen paltonun cebinde unutulmuş altın bileziklerin Anıl’ın ailesine geri verilmesini nasıl değerlendirmeli? Sizce herkes böyle davranır mı; benzer bir fırsat yakalasa, bilezikleri geri vermeyecek kişiler de olabilir mi?
- 5- “Bu Ev Senin” adlı öyküde 25 yıllık kiracısına oturduğu evi bağışladığı anlatılan dede sizin dedeniz olsa, yaptığı bu davranış ailenizde nasıl karşılanır? Bu kararı alırken dedenin, eşine danışmamasını nasıl değerlendirdiniz? “Kendi malı, ne isterse yapar,” diye düşünülebilir mi?
- 6- “O Benim Torunum” adlı öyküde anlatılan komşuluk ilişkisi nasıl tanımlanabilir? Sizin komşuluk ilişkilerinizle karşılaştırın; ne tür farklılıklar var?
- 7- “Bir Hikâye Yaz İçinde İnsan Olsun” adlı öyküdeki yoksulluk sizce hayali mi, yoksa gerçek hayatta da olabilir mi? Çok daireli apartmanlarda/sitelerde yaşayanların, ihtiyaç sahiplerine ulaşmasının ve yardım yapabilmesinin yolları neler olabilir?
- 8- “Yürümek Yararlıdır” adlı öyküde söylenildiği gibi yürümek yararlıysa neden en kısa mesafeler için bile araca biniliyor? Sizce çevrenizde birine yardım etmek için yaya kalmaya razı olacak insanlar var mıdır?
- 9- “Sen de Bir İyilik Yap” adlı öyküde teşekkür parasını almayan Canol’un davranışı egemen olsa, dünya nasıl bir yer olur; hangi sorunlar yaşanmaz?
- 10- “Ablam ve Nişanlısı” adlı öyküde kaza sonucu yürüyemez olan Nurperi örneği düşünüldüğünde, doğuştan engelli olmakla sonradan engelli kalmak arasında ne tür yaşamsal ve psikolojik farklılıklar var? Hangisinin üstesinden gelmek daha zor olabilir, neden?

- 11- “Annemin Arkadaşı” adlı öyküde anne, tayinini Eskişehir’e aldırarak yaşlı kadına bakmaya karar veriyor. Sizce bu yaşlı kadına yardımcı olmanın başka yolları olabilir mi? İşini Eskişehir’e aldırmasaydı neler yapabilirdi?
- 12- Kitaptaki 10 öyküden hangisi sizi daha çok etkiledi? Nedenleriyle birlikte açıklayın.

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Tartışma:** İlk öyküde işlenen “insana güvenmek” teması üzerine sınıfça bir beyin fırtınası gerçekleştirin. “İnsana güvenmek, insandan umut kesmemek” kişinin yaşamında ve dünyada neleri değiştirir; kısa ve uzun vadede yaşamı nasıl etkiler? Bu ve benzeri soruların yanıtları için örnekler üzerinde çalışın. Örneklerin genelleme değil somut olmasına dikkat edin.
- **Resimleme:** Herkes öykülerden istediği birini resimlesin. Resimler sınıfta oluşturacağınız “Bizim Hikâyelerimiz” panosunda sergilensin.
- **Sosyal Sorumluluk Projesi:** Üçüncü öyküdeki gibi, herkes artık kullanmadığı oyuncak vb. eşyasını ya da küçülen giysilerini getirsin. Sınıfça bakımları yapılan tüm eşya türlerine göre ayrılsın. Gereksinimi olan bir kardeş okul belirlensin ve toplanan eşyalar bu okulun öğrencilerine gönderilsin. Bu etkinliğin okul çapında yaygınlaştırılması özendirilsin.
- **Yazma:** “İnsanlık Gelir Çalar Kapınızı” isimli öyküyü anlatan eski paltodan esinlenerek herkes bir “şey”in ya da eşyanın ağzından dilediği temayı işleyen bir öykü yazsın. Öyküler “Seslerine Kulak Ver” başlığıyla paylaşılsın. En dikkat çeken 3 öyküye önceden hazırlanan “Sınıfın Öykücüsü” rozeti verilsin ve mümkünse okulun internet sitesinde ya da varsa gazetesinde yayımlansın.
- **Müzik:** “Bu Ev Senin” isimli öyküde cura ve saz öğrenen çocukla türkü seven dedesini daha iyi anlamak için Âşık Veysel, Muharrem Ertaş, Neşet Ertaş, Aşık Mahsuni Şerif, Özay Gönlüm, Musa Eroğlu, Ruhi Su gibi Türk Halk Müziği ustalarının internetteki kayıtlarını dinleyin. Yorumlar yaparak bu müzik türünü irdeleyin. Sınıfta saz çalan varsa mini bir konser vermesini sağlayın.
- **Canlandırma:** Sınıfça, İstanbul’daki Galata Köprüsü’nün internetteki videolarını izleyin. Sonra, sınıfta sanal bir Galata Köprüsü yaratın; işportacıları, satıcıları, balık tutanları, yürüyenleri, izleyenleriyle köprü üzerindeki yaşamı, doğaçlama yaratıcılıklarla canlandırın. Küçük aksesuarların da kullanılacağı bu sahneyi videoya kaydedin. İzlerken kimler ayrıntılarda ne tür güzellikler yaratmış, fark edin.
- **Fotoğraf:** Herkes cep telefonu ile “güven” temasını işleyen çeşitli fotoğraflar çeksın. Herkes en beğendiği fotoğrafını seçsin ve bu fotoğraflardan bir video oluşturun. Her fotoğrafı çeken öğrencinin adı da mutlaka yazılsın. Müzikle destekleyeceğiniz bu özel dijital fotoğraf sergisini okul genelinde ve ailelerle paylaşın. Aynı çalışmayı farklı temalar için de yapabilirsiniz.
- **Sunum:** Öğrenciler 10 gruba ayrılsın. Her grup çekilişte, kitaptaki öykülerden şansına çıkanı analiz etsin. Öyküler konusu, teması, kahramanları, yazı dili, varsa ilginç sözcükleri, geçtiği yer bakımından incelensin. Öyküye uygun slogan(lar) üretilsin. Gruplar öyküleriyle ilgili bütün verileri derleyerek çalışmalarının raporunu diğerlerine sunsun. Karakterlerin karikatürü ya da mekânlara yakıştırılan görseller de sunumları zenginleştirecektir.